

Denges drudzis

Publicēts: 12.12.2017.

Ceļotājiem

Denges drudzis (<https://ecdc.europa.eu/en/dengue-fever/facts/factsheet>) ir vīrusu infekcija, kura ir endēmiska tropu un subtropu klimatiskās joslas valstīs Āfrikā, Amerikā un Āzijā, bet pēdējos gados tiek reģistrēti vietēji inficējušies saslimšanas gadījumi arī Eiropas dienviddaļā. Ik gadus šī infekcija pasaulē skar 50-100 miljonus cilvēku. Ja pirms 1970.gada Denges drudža epidēmijas tika reģistrētas tikai 9 valstīs, tagad šī slimība ir endēmiska vairāk nekā 100 valstīs, infekcijai izplatoties arvien jaunos apgabalos. Eiropā pirmoreiz Denges drudža vietēja transmisija reģistrēta 2010.gadā Francijā un Horvātijā. 2017.gadā visvairāk Denges drudža skartās valstis bijušas Šrilanka, Vjetnama un Indija, kur reģistrēts vairāk gadījumu nekā pērn.

Denges drudzi izraisa flavivīrusu dzimtas vīruss, kam ir 4 serotipi. Dabā endēmiskajās teritorijās tas cirkulē pērtiķu un lemuru populācijās. Denges vīruss uz cilvēku tiek pārnestis ar *Aedes* ģints odu starpniecību. Denges drudža inkubācijas periods ir 5-8 dienas. Šai slimībai ir vieglākā forma, kam raksturīga paaugstināta ķermeņa temperatūra, muskuļu un locītavu sāpes. 40-80% gadījumos infekcija vispār norit asimptomātiski. Savukārt slimības smagākās formas gadījumā (apmēram 5% gadījumos), kas galvenokārt skar bērnus un pusaudžus, drudzim var pievienoties smaga hemorāģiska caureja; smagākai formai raksturīga arī augsta letalitāte.

Tūristiem, kas apmeklē tropu un subtropu apgabalus, vajadzētu veikt visus nepieciešamos pasākumus, lai izvairītos no odu kodumiem:

Uzturoties ārpus telpām, jāvalkā blūze ar garām piedurknēm, un garās bikses, vēlams, no biežāka auduma, un jālieto odu atbaidītāji – repelenti, precīzi sekojot to instrukcijām, un nepārsniedzot lietošanas daudzumu.

Odu atbaidīšanai efektīvi iedarbojas repelenti, kas satur DEET (N, N-dietil-m-toluamīdu). Jāņem vērā, ka repelenta aktīvajai vielai jābūt ne zemākā koncentrācijā kā 10%, lai tā iedarbība ilgtu vairāk kā 1-2 stundas. Pirms repelenta lietošanas ar ārstu būtu jākonsultējas grūtniecēm un bērniem līdz 12 gadu vecumam. Jaundzimušajiem repelentus nerekomendē, to vietā jāizmanto insektu tīkli un aizsargājošs apģērbs.

Repelentu aktīvajai vielai tikai jāatbaida posmkājus. Repelenti ir kairinoši, tādēļ ar tiem nevajag apstrādāt seju, acis vai muti, jutīgu vai bojātu ādu, kā arī apģērbtās ķermeņa daļas. Jāizvairās no repelentu iekļūšanas acīs un uz mutes gļotādām, šī iemesla pēc nevajadzētu ar to apstrādāt rokas bērniem. Pēc repelenta lietošanas vienmēr jānomazgā rokas. Repelentu apstrādi vēlams atkārtot ik pēc 3-4 stundām, īpaši karstā un mitrā klimatā. Repelenta darbības ilgums ir garāks, kad ar to apstrādātas drēbes. Repelenti, kuru sastāvam pievienots perimetrīns vai citi insekticīdi (posmkāju iznīcināšanas līdzekļi), domāti tikai apģērbam.

Ieteicams izmantot arī citus aizsardzības līdzekļus – moskītu tīklus vai aizsegu logiem un durvīm, pretodu spirāles vai citus aromātiskus odu atbaidīšanas līdzekļus, kas aizkavē to ielidošanu un uzturēšanos telpās (teltīs).

Nepieciešams izvairīties no uzturēšanās ārpus telpām rītausmas un krēslas stundās vakaros, kad odu daudzums ir vislielākais.

<https://www.spkc.gov.lv/lv/jaunums/denges-drudzis>